

Til lovforslag nr. L 132. Skriftlig fremsættelse (30. marts 2005)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces).

(Lovforslag nr. L 132).

Formålet med lovforslaget er at modernisere og forbedre retsplejelovens regler om sagsomkostninger, retshjælp og fri proces i civile sager.

Der foreslås en ny samlet regulering af spørgsmålet om *sagsomkostninger*, der i vidt omfang viderefører principper, som allerede gælder i dag.

Lovforslaget viderefører således det gældende hovedprincip om, at den tabende part skal betale sagsomkostninger til den vindende part. Endvidere videreføres muligheden for helt eller delvis at fritage den tabende part for at betale sagsomkostninger, hvis særlige grunde taler for det.

Med hensyn til størrelsen af sagsomkostningerne viderefører lovforslaget de gældende regler om, at andre udgifter end udgifter til advokatbistand i princippet erstattes fuldt ud, hvorimod udgifter til advokatbistand erstattes med et standardiseret beløb, der ikke direkte afhænger af udgiften i den konkrete sag.

Med lovforslaget lægges der op til en væsentlig forhøjelse af de standardbeløb, der anvendes ved tilkendelse af sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand. Formålet hermed er at opnå en bedre overensstemmelse mellem de sagsomkostninger, som den vindende part får tilkendt, og partens faktiske udgifter til advokatbistand.

Endvidere er det hensigten, at der fremover skal være større gennemsigtighed med hensyn til afgørelser om sagsomkostninger. Det forudsættes således, at parterne i højere grad udtaler sig, før der træffes afgørelse om sagsomkostninger,

og at afgørelsen begrundes mere udførligt, end det normalt er tilfældet i dag. Endvidere foreslås det, at enhver som udgangspunkt skal have ret til aktindsigt i beslutninger om sagsomkostninger i civile sager på samme måde som i domme og kendelser efter de nye regler om aktindsigt, der blev gennemført sidste år.

Endelig foreslås det, at tilkendte sagsomkostningsbeløb fremover skal forrentes med sædvanlig procesrente (morarente), hvis sagsomkostningerne ikke betales inden udløbet af fuldbyrdesfristen (normalt 14 dage efter dommens afsigelse).

Der foreslås et enklere og mere enstrengt regelsæt, hvor der opereres med tre trin for *retshjælp*:

- Helt grundlæggende mundtlig rådgivning (trin 1)
- Rådgivning ud over helt grundlæggende mundtlig rådgivning (trin 2)
- Rådgivning i forbindelse med forligsforhandlinger (trin 3)

Det foreslås at videreføre det gældende princip, hvorefter retshjælp som udgangspunkt er mulig i alle sager, men hvor der er en såkaldt negativliste med sager, som er undtaget. Der foreslås ingen ændringer i, hvilke typer af sager der skal være undtaget fra retshjælp, men det foreslås, at negativlisten fremover alene skal gælde for videregående retshjælp, dvs. retshjælp på trin 2 og 3.

Endvidere foreslås det, at betingelserne for tilskud til private retshjælpsinstitutioner fremover skal fastsættes ved bekendtgørelse, og at vederlaget til advokater for advokatretshjælp fremover skal reguleres årligt.

Der foreslås en ny samlet regulering af spørgsmålet om *fri proces*.

De gældende økonomiske betingelser for fri proces foreslås videreført uændret. Samtidig foreslås en mere nuanceret lovregulering af de